

4. PAPIRNA GRADIVA

- 4.1. O papirju
- 4.2. Lastnosti papirja
- 4.3. Surovine za izdelavo papirja
- 4.4. Izdelava papirja danes
- 4.5. Ekologija v papirništvu
- 4.6. Obdelava papirnih gradiv

Znal bom:

1. Opisati postopek izdelave papirja.
2. Prepoznati formate papirja A in B.
3. Utemeljiti namen standardizacije formatov papirja.
4. Prepoznavati uporabo različnih formatov papirja ter njihov namen.

4.4. Izdelava papirja danes

Priprava snovi

Celuloza pred papirnico

Papirni stroj

Oblikovanje papirnega traku

Natok snovi

Zanima me

Inštitut za celulozo in papir, ki se nahaja v Ljubljani, je središče znanja na področju papirništva v Sloveniji. Sodeluje s papirno in papimo-predelovalno industrijo v Sloveniji in tujini. Izvaja analize papirja, lepenke in kartona ter biološka in kemijska preskušanja vezana na ekologijo.

Oplemenitenje papirja

Nepremazan karton

Premazan karton

Dodelava

Dodelava papirja

Zvitki po previjalcu

Zanima me

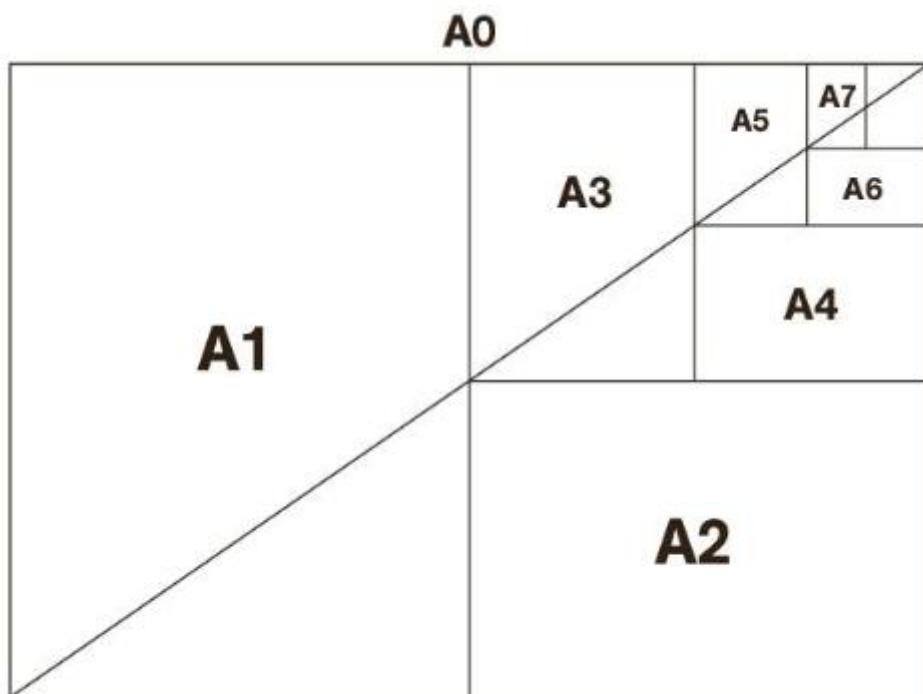
Enoten sistem klasificiranja formatov je uvedla **mednarodna organizacija za standardizacijo** in se uporablja po celem svetu, razen v državah, ki imajo nacionalno klasifikacijo, npr. Združene države Amerike. Standardni format ima medsebojno razmerje med stranicama $1:\sqrt{2}$ ($1:1,414$).

Vzdolžno rezanje

Vzdolžno rezanje je postopek, pri katerem se strojna širina papirja in kartona reže po dolžini na ožje in manjše zvitke. Zvitki so lahko že končni izdelki, ki gredo na pakiranje in skladiščenje, lahko pa se zvitke v nadaljnji fazi reže na formate.

Prečno rezanje

Prečno rezanje je postopek, s katerim se izdela format. Format označuje velikost pole in ima po dve in dve stranici enaki in vzporedni. Osnova standardnega formata je A0, z dimenzijami 841 mm x 1189 mm.

Razrez osnovnega formata A0 na manjše formate

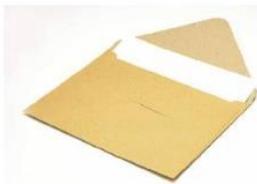

Velikost potnega lista ustreza formatu B7.

Številčna oznaka posamezne vrste formata označuje število pregibanj standardnega formata, npr. A4 list nastane s **4-kratnim pregibanjem A0**.

FORMAT	MERE FORMATA	NAJPOGOSTEJŠA UPORABA
A0	841 x 1189 mm	tehnične risbe, plakati
A1	594 x 841 mm	tehnične risbe, diagrami, plakati
A2	420 x 594 mm	plakati srednje velikosti, arhitekturni načrti, diagrami
A3	297 x 420 mm	risbe, diagrami, večje tabele
A4	210 x 297 mm	poslovni dokumenti, revije, katalogi, pisma, tehnični zapisi
A5	148 x 210 mm	beležnice, žepne knjige
A6	105 x 148 mm	razglednice, manjše žepne knjige, toaletni papir
A7	74 x 105 mm	»post it« listki, vozovnice
A8	52 x 74 mm	bančne kartice, vozniška dovoljenja, vozovnice

Poleg **formata A** se uporablja še **formati B, C in D**, ki so nastali zaradi potreb industrije. Format B se uporablja za plakate, medtem ko se format C uporablja za kuverte, v katere vstavimo format A. B formati se uporabljajo takrat, kadar velikosti A formata ne ustrezajo, kadar želimo imeti format, ki je med dvema sosednjima A formatoma.

List formata A4 lahko vstavimo v ovojnico formata C4, če A4 razpolovimo, dobimo list formata A5, ki ga lahko vstavimo v ovojnico formata C5.

Format B se večinoma uporablja v založništvu.

DEJAVNOST za danes:

- ☆ Pisarniški papir (A4 format) PREPOGNI tolikokrat, da boš dobil format A7.
- ☆ S pomočjo zgornje PREGLEDNICE sproti preveri NATANČNOST PREGIBANJA / pri izdelavi izdelka zelo pomembno.

List vstavi v DZ.

DEJAVNOST, ki jo izvedeš do 24. 12. 2020:

- ✓ **KLIKNI na povezavo.**
- ✓ **POGLEJ SI IZDELAVO.**
- ✓ **Izdelaj HIŠKO.**
- ✓ **Upoštevaj VARSTVO PRI DELU!**

[Arnes Video](#)

